

ספרים

מקור

גבר ביחידת גברים

מקיביה עד המיתלה (מאת משה ינוקא; הוצאת ביתן; 198 עמ') ינוקא, כן הזקונים של משפחת יהודים חקוקים תושבי ירושלים, החל את הקאריירה הצבאית שלו במלחמת העצמאות, בגיל 16. אחד התפקידים הנכבדים שלו במלחמה זאת היה לה מחצר במסדר הלילה הראשון על חוף אילת.

אחרי הפסקה של שנתיים, בהן הספיק להיות חברי-קבוצה, פקיד וטרקטוריסט, שב ינוקא לצבא. הוא נשלח לקורס קצינים,

צנחן ינוקא

חצוצרה בחוף אילת

סיים את הלימודים כחניך מצטיין. עובדה זאת השפיעה עליו כל כך עד שבחגיגה המשפחתית למחרת היום הודיע, כטוב ליבו ביין: "ראש הממשלה לחץ לי את היד ואתם יכולים ללחוץ ליטבני!"

"הכותרת כלבבי" תיאור טבעי זה של אירועים ומעשים ממלא את ספר זה וזכרונות הקריאה של מי שהיה, לפני עשר שנים, מפקד פלוגת צנחנים. את ראשית דרכו בצנחנים החל ינוקא ביחידת המסתורין 101, שנחשבה כייחידת הגברים של צה"ל (אמר סגן המפקד: "כאן אנו רוצים להחמיס עם אשכים בגודל אבטיח!")

ינוקא, המעלה בספרו את רובן של 45 פעולות-התגמול לפני סיני (בהן נפלו 105 צנחנים), מתבל את זכרונותיו בהגדרות קולעות ובתיאורי דיוקן קצרצרים. כגון זה של אהרון דודי (כיום קצין צנחנים ראשי, בדרגת אלוף-משנה): "מוזקן ודק-בשר, המזכיר בחזותו רב צבאי."

אולם ינוקא לא מצא שפה משותפת עם מפקד החטיבה (כיום אלוף) אריק שרון. ינוקא לא היה שייך לחבורת כלבבי וגם לא לחבורת המלקקים (ההבדל בין שתי חבורות הקצינים, המקובלות על המפקד, הוא, לדעת ינוקא, שהחבורה הראשונה מורכבת לפחות מקצינים מוכשרים). חמש שנים בצנחנים עשו אותו לגבר. הוא הסיק את המסקנות והשתחרר מן הצבא.

שירה

גם מלים ישירות

נטף ארגמן (מאת משה ברזילי; הוצאת אונדן; 82 עמ') 59 שירי אהבה שרובם קצרצרים וכמה מהם מצויינים. בעיקר בי דימויים, כגון (בשיר הלל):

אהלל את הליל / שנתן לי אותך / שחור רה כעצמו / להובה כדמו / חשאית כקולו / וגמישה כצילו.

ברזילי גם לא חוסך מלים יותר ישירות כאשר הצורך בהן מתעורר. אומרת האהובה לאהוב (בשיר אפסיונוס): דשום בקרבי את הריתמוס שלך.

וזאת היא רק דוגמה אחת מני רבות, המוכיחה כי ברזילי יודע לכתוב לא סתם שירה, אלא שירה המבוכת לכל.

במדינה

פשעים

האיש שרצה עוד

אפשר לחשוב שכל מה שעושים בחולון, זה לספס על צינורות לקומה השלישית, ולפשפש שם בתוך כיסי-מכנסיים.

בהזדמנות זו, לפני כשבועיים טיפס אלמוני אחד שלוש קומות, סחב מתוך מכי נסי גיזבר-עיריית-חולון הישן את מסת חות-הקופה — ואז בזז אותה, ונעלם. (ה-עולם הזה 1535).

השבוע טיפס אלמוני אחר שלוש קומות, סחב מתוך מכנסי מנהל-הסופרמרקט-של חולון הישן את מפתחות-הקופה — אבל לא בזז אותה.

והכל בגלל שלא הסתפק במה שיש לו. במקום לשמוח על המפתחות, ועל שישים לירות נוספות שמצא בהזדמנות זאת בכי-סיים, והחריס לטובת עצמו, הוא החליט שהוא רוצה לבחור לו עוד כמה דברים מהרירה.

אבל הוא השמיע רישושים, שהעירו משנתה את אשת מנהל-הסופרמרקט, חנה סחוצ'בסקי. צעקותיה העירו את בעלה, ו-הבריחו את האורח הלילי.

המשטרה לא הצליחה למצוא את הגנב, אבל העמידה מארב ליד הסופרמרקט, וגם המליצה על החלפת-המנעולים. הגנב החרוץ מדי נשאר אמנם עם מפתח-הקופה, אבל מה זה שווה כשכבר אין שם מנעול המתאים לו?

מוסר השכל: איזהו עשיר? השמח בחלקו.

זכרונות

כל בני האדם הם אחים

לפני שנים לא רבות (38 בסך הכל) היה שר-האוצר המצרי יהודי בשם מוסה קט-אווי באשא. שר זה היה מקובל מאד על מלך מצרים פואד (אביו של פארוק) ו-עשה מאמץ שעלה יפה, וזמנית לפחות, להי-שכין שלום בין יהודים לערבים.

כיצד נעשה הדבר גילה השבוע בעל הדפוס התלאביבי משה שהם, בונה חופשי ותיק, במסיבת-רעים לרגל יום הולדתו ה-80 (העולם הזה 1531).

כינום "הכרמל" שהם, מי שהיה עסקן ספורט יפואי והנשא הראשון של התאחדות בעלי התעשייה בארץ, כינס ב-קיץ מאורעות-הדמים 1929 פגישה דחופה של ראשי לשכות הבונים החופשיים. טיקס עמם עצה כיצד לסייע לחברי הלשכה התלאביבית, שער ציון, שנפגעו במאורעות.

הוחלט לערוך מגבית, ותוך זמן קצר נאספו חמש מאות לירות (כ-50 אלף של היום) לצרכי שיקום ראשיני.

שהם לא הסתפק בעזרה ראשונה, החל מהרהר כיצד אפשר לנצל את הבונים החופשיים בצורה יותר יסודית. לשם כך נפגש עם ראשי הבונים בארץ, ביניהם איש ירושלים דוד ילין, מי שהיה הנשיא איש ראשון של הסתדרות המורים ופרופסור ה-אוניברסיטה העברית לספרות ימי-הביניים; ראש עיריית תל-אביב מאיר דינגוץ; ה-פרדסן יצחק רוקח (ואו קונסול רומניה ביפו). בפגישה השתתף גם אחד האישים החשובים ביותר של היישוב, הרב הראשי הספרדי, ברציון מאיר חי עזריאל.

הפורום הנכבד הגיע להחלטה מוצלחת: לשגר משלחת לשר היהודי במצרים, ש-מילא גם תפקיד של ראש הקהילה היהודית בקאהיר, לשכנע אותו להרתם למען שלום ישראל-ערב.

וזה בדיוק מה שקרה. השליחות הוכתרה בהצלחה והמוזכר הגדול של הלשכה ה-גדולה של הבונים החופשיים במצרים, אחי מד יונס, יצא בראש משלחת משלו ל-ארץ-ישראל.

המשלחת הגיעה לחיפה, העיר החשובה של ארץ-ישראל באותם הימים, ביקשה לכנס את לשכת הבונים הכרמל. שרוב אחיה היו ערבים, ואחר ויכוח קצר נוסח כרוז לכל תושבי הארץ, בו הם נקראו לחי-דול משנאת-האחים.

הלכסיקון הבינלאומי של הבונים, שיצא לאור כעבור שנתיים, יכול היה לציין כי-גאוח כי הכרוז שכנע את אלה שלא הבינו כי כל בני-האדם, ללא הבדל גזע ודת, הם אחים.

כך סבור גם שהם, המשוכנע כי הכרוז תרם הרבה להרגעת-הרוחות שנשאר רגור-עות עד אביב 1936. עת פרצו מהומות (המשך בעמוד 28)

לגילוח דרוש-פרמה שרפ

3 Perma Sharp
THREE STAINLESS BLADES

120 שלושה סכיני פרמה שרפ בדיספנסר סגור

דלילה
הבושם המזכה

Delilah
Taya

המנוי — קיבלת חשבונך, נא פרע אותו בהקדם.

קניה קוניקה